

Eerste Deventer taalstrijd

Auteur: Wim Daniëls

Tot nu toe was er geen exclusief dictee over Drs. P, maar hoezee, hier is het nu, al is dat dan postuum.

Op 13 juni jl. overleed deze Zwitser van geboorte, die veel Nederlandstalige teksten schreef en zong, die een sieraad zijn voor de taal. 95 jaar oud werd hij. We mogen ervan uitgaan dat hij is gecremeerd, want zoals hij zelf ooit zei: “Het is mijn vurige wens in rook op te gaan.”

Hoewel hij al op 3-jarige leeftijd vanuit Zwitserland naar Nederland was verhuisd, bleef hij zijn leven lang Zwitser, naar verluidt uit dankbaarheid jegens de Zwitsers, die hem in de Tweede Wereldoorlog tot twee keer uit de gevangenis gepraat kregen nadat hij Hitler en Mussolini – niet stiekem maar vrij openlijk – beledigd had via verhalen waarin hij de kwajongens Dolf en Ben opvoerde. Het studentencorps in Rotterdam waarvan hij toentertijd lid was, moest door zijn antifascistische schrijfsels zelfs worden ontbonden.

Drs. P was zijn pseudoniem, zijn werkelijke naam was Heinz Hermann Polzer, geboren in 1919 in het Zwitserse Thun, waar de rivier de Aare ontspringt en waar ze het feeëriek Schwyzerdütsch spreken. Hij studeerde economie, maar ging daarna aan de slag als barpianist in een Parijse bar; en hij werkte ook als copywriter, onder meer in Indonesië.

In 1964 maakte hij zijn tv-debuut bij een programma van Willem Duys, waarin hij zijn lied ‘Het trapportaal’ zong, een lied over een commensaal, een kostganger, hoewel commensaal ook betekent: micro-organisme dat op of in een ander organisme leeft zonder dit schade te berokkenen.

Een van zijn bekende liederen werd De Veerpont, over een veerpont, een watertaxietje, waarvoor je ongetwijfeld een tienrittenkaart kon kopen.

“De oever waar we niet zijn noemen we de overkant
Die wordt dan deze kant zodra we daar zijn aangeland
En dit heet dan de overkant, onthoudt u dat dus goed
Want dit is van belang als u oversteken moet”,

aldus enkele liedregels uit het nummer. Een ander bekend nummer is Doderit, over een trojka die door een eindeloos woud rijdt.

Drs. P maakte in Nederland het ollekebolleke bekend, een puntdicht, met een dubbele dactylus, een dubbele drielettergrepige versvoet bestaande uit een beklemtoonde en daarna twee onbeklemtoonde (korte) lettergrepen, zoals in het woord ‘ollekebolleke’ zelf.

Hij nam afscheid van iedereen door het bericht van zijn dood via een zelfgeschreven ollekebolleke als een overlijdensadvertentie in de Volkskrant te laten verschijnen:

Even uw aandacht graag!

Korte berichtgeving:

Ondergenoemde

Is niet meer in beeld

Wat hier (behalve voor

Onbelangstellenden)

Hartelijk groetend

Wordt medegedeeld.